

Opinnäytetyön eettiset ohjeet

Opiskelijan muistilista

1. Olen selvittänyt esteellisyyteni
2. Olen perehtynyt opinnäytetyöni aiheeseen
3. Olen yhdessä ohjaajani kanssa punninnut työn edellyttämät resurssit
4. Olen tutustunut tutkimuseettisiin ohjeistuksiin
5. Olen tutustunut henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyviin periaatteisiin ja ammattikorkeakouluni ohjeisiin
6. Olen yhdessä ohjaajani kanssa selvittänyt, tarvitseeko opinnäytetyöni eettisen ennakoarvioinnin ja/tai tutkimuslupia sekä tarpeen mukaan nämä hoitanut
7. Olen yhdessä ohjaajani ja yhteistyökumppaneiden kanssa solminut tarvittavat sopimukset
8. Opinnäytetyöni ja mahdollisten muiden opinnäytteeseeni liittyvien julkaisujen kirjoittajuudesta ja tekijyydestä on sovittu
9. Opinnäytetyöni aineistojen säilyttämistä ja käyttöoikeuksista on sovittu kaikkien osapuolten hyväksymällä tavalla
10. Olen ilmoittanut opinnäytetyöhöni liittyvän rahoituksen ja muut merkitykselliset sidonnaisuudet
11. Olen tietoinen, että opinnäytetyö tarkistetaan plagiointitunnistusjärjestelmässä
12. Ymmärrän, että opinnäytetyöni on julkinen asiakirja
13. Minulla on oikeus laadukkaaseen opinnäytetyöprosessiin

Opinnäytetyön eettiset ohjeet

Ohjaajan muistilista

1. Olen selvittänyt esteellisyyteni
2. Ohjaan opinnäytetyön asiantuntevasti
3. Opinnäytetyön toteutukseen on riittävät resurssit
4. Opinnäytetyössä noudatetaan tutkimuseettisiä ohjeistuksia
5. Opinnäytetyössä noudatetaan henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvää lainsäädäntöä
6. Ennen opinnäytetyön aloittamista opinnäytetyölle on tarvittaessa haettu eettisen toimikunnan puoltava lausunto ja asianmukaiset tutkimusluvut
7. Yhdessä opiskelijan, ammattikorkeakoulun edustajan ja mahdollisten yhteistyökumppaneiden kanssa on solmittu tarvittavat sopimukset
8. Opiskelijan kanssa on sovittu tarvittaessa opinnäytetyöhön liittyvien julkaisujen kirjoittajuudesta ja tekijyydestä
9. Opinnäytetyön aineistojen säilyttämistä ja käyttöoikeuksista on sovittu kaikkien osapuolten hyväksymällä tavalla
10. Opinnäytetyöhön liittyvä rahoitus ja muut merkitykselliset sidonnaisuudet on ilmoitettu
11. Opinnäytetyö tarkistetaan plagiaatintunnistusjärjestelmässä ja opiskelija on tästä tietoinen
12. Opinnäytetyö on julkinen asiakirja ja opiskelija ja yhteistyökumppani ovat tästä tietoisia
13. Opiskelijalla on oikeus laadukkaaseen opinnäytetyöprosessiin

1. Olenko esteellinen?

Esteellisyys tarkoittaa sitä, että henkilö on käsiteltävään asiaan, sen asianosaisiin tai asiassa tehtävän ratkaisun vaikutuspiiriin muuten kuuluviin henkilöihin sellaisessa suhteessa, joka saattaa vaarantaa hänen puolueettomuutensa. Esteellisyyden kannalta riittää, että puolueettomuus on objektiivisesti ajatellen saattanut vaarantua.

Kaikessa ammattikorkeakoulun toiminnassa **sovelletaan hallintolain esteellisyyssäännöksiä** (*ammattikorkeakoululaki 21 § 1 mom.*). Esteellisyyssäännökset koskevat sekä hallintoelinten jäsenten että yksittäisen työntekijän toimintaa kaikessa ammattikorkeakoulun päätöksenteossa ja asioiden valmistelussa sekä asiantuntijana toimimisessa.

Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa -ohjeen (*TENK, HTK-ohje 2012*) mukaan

”tutkijat pidättäytyvät kaikista tieteeseen ja tutkimukseen liittyvistä arviointi- ja päätöksentekotilanteista, jos on syytä epäillä heidän olevan esteellisiä. Tämä koskee tutkijoita myös heidän toimiessaan opettajina, ohjaajina tai asiantuntijoina”.

Joillakin aloilla on omia eettisiä normistoja ja toimielimiä, jotka voivat antaa yksityiskohtaisempia ammattieettisiä ohjeita esimerkiksi tutkijan ja tutkimuksen kohteen välisestä suhteesta.

Lisätietoa: [Ammattikorkeakoululaki \(932/2014\)](#)

[Hallintolaki \(434/2003\)](#)

[Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa \(HTK-ohje\) 2012](#)

2. Olenko perehtynyt riittävästi aiheeseen?

AMK ja YAMK opinnäytetyö on työelämä- ja käytäntölähtöinen, itsenäinen tutkimus-, suunnittelu- tai selvitystyö opiskelijan oman koulutusalan osa-alueelta. Opinnäytetyö voi olla soveltava tutkimus, tuote-, palvelu- tai muu työelämän kehittämisprojekti. (Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry, 2015.)

Eri koulutusaloilla on erilaisia ohjeita ja suosituksia siitä, missä opintojen vaiheessa opiskelijalla riittävästi osaamista, jotta hän voi aloittaa opinnäytetyön. Tutkinto-ohjelmien opetussuunnitelmiin kuuluu myös opinnäytetyöprosessia tukevia opintoja.

Valitse opinnäytetyösi siltä aihealueelta, jolle ammattiopintosi ovat painottuneet. Aihe voi olla myös monialainen, koulutusalat ylittävä. Keskustele sinua kiinnostavasta aiheesta ja sen valinnasta ja rajaamisesta esim. tutoropettajan, koulutusvastaavan, koulutuspäällikön tai yliopettajan kanssa.

Opinnäytetyön tekeminen on ensi sijaisesti opiskelijan oppimisprosessi, ja sen tulee edistää opiskelijan asiantuntijuutta, ammatillista kehittymistä ja työelämätaitoja. Opinnäytetyöprosessissa keskeinen toimija on opiskelija. Ohjaaja toimii tukijana, kannustajana ja laadunvarmistajana.

Ammattikorkeakoulun ohjaaja ohjaa opinnäytetyöprosessia ja huolehtii siitä, että opinnäytetyö vastaa AMK/YAMK opinnäytetyön kriteereitä.

Yhteistyökumppanilta tulee nimetä opiskelijalle mentori tms. opinnäytetyön ohjaaja, jolta opiskelija saa tukea ja työelämänäkökulmaa.

3. Ovatko resurssit riittävät?

Aiheen rajauksessa ja opinnäytetyösuunnitelmassa opiskelijan ja ohjaajan tulee arvioida työn toteuttamiseen tarvittavat resurssit (mm. henkilö- ja laiteresurssit, kustannukset) ja aikataulu ja varmistaa niiden saatavuus.

Tutkimuksesta vastaavan tutkijan tieteellistä pätevyyttä voidaan määritellä lailla, kuten tehdään laissa lääketieteellisestä tutkimuksesta. Myös tutkimuksen mahdollinen rahoittaja arvioi rahoituspäätöstä tehdessään tutkimusryhmän tieteellistä osaamista.

4. Tunnenko tutkimusetiikkaa?

Opinnäytetyötä ohjaava opettaja vastaa siitä, että opinnäytetyössä noudatetaan tutkimuseettisiä periaatteita. Ohjaajan on välitettävä ohjattavalleen tieto tutkimusprosessiin liittyvistä keskeisistä eettisistä periaatteista ja lupamenettelyistä.

Jos opinnäyte suunnitellaan toteutettavaksi tavalla, joka kuuluu eettisen ennakoarvioinnin piiriin, opiskelija hakee ennakoarviointia eettiseltä toimikunnalta yhdessä ohjaajansa kanssa.

Yhteistyötahon tulee hyväksyä, että opinnäytetyön tekemisessä noudatetaan hyvän tutkimuskäytännön periaatteita ja alan ammattieettisiä ohjeita sekä soveltuvaa lainsäädäntöä.

Opinnäytetyön ohjaajan on hallittava:

- Hyvä tieteellinen käytäntö
- Tieteelliseen käytäntöön liittyvät tutkijan ja ohjaajan vastuut
- Hyvän tieteellisen käytännön loukkausten tunnusmerkit
- HTK – käsittely Suomessa ja mahdollinen seuraamus ammattikorkeakoulussa
- Eettisen ennakoarvioinnin lähtökohdat, tarpeellisuus ja ennakoarviointimenettely
- Tieteenalojen omat eettiset normit ja käytännöt

Opinnäytetyön tekijän (AMK) on hallittava:

- Hyvä tieteellinen käytäntö opinnäytetyöprosessissaan
- Tieteellisen käytännön vastuut
- Eettisen ennakoarvioinnin lähtökohdat, tarpeellisuus ja ennakoarviointimenettely

Opinnäytetyön tekijän (YAMK) on hallittava:

- Hyvä tieteellinen käytäntö
- Tieteelliseen käytäntöön liittyvät tutkijan ja ohjaajan vastuut
- Hyvän tieteellisen käytännön loukkausten tunnusmerkit
- HTK – käsittely Suomessa ja mahdollinen seuraamus ammattikorkeakoulussa
- Eettisen ennakoarvioinnin lähtökohdat, tarpeellisuus ja ennakoarviointimenettely
- Tieteenalojen omat eettiset normit ja käytännöt

Lisätietoa: [Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa \(HTK-ohje\) 2012](#)

[Eettinen ennakoarviointi ihmistieteissä](#)

Oman ammattikorkeakoulun tutkimusetiikan tukihenkilö

Oman ammattikorkeakoulun ihmisteiden eettinen toimikunta

5. Käsittelenkö henkilötietoja?

- Henkilötiedolla tarkoitetaan luonnollista henkilöä, hänen ominaisuuksiaan tai elinolosuhteitaan kuvaavia tietoja, jotka voidaan tunnistaa häntä, hänen perhettään tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvia koskeviksi. Henkilötiedon määrittelymään kuuluvat sellaiset henkilötiedot, joiden avulla henkilö voidaan tunnistaa suoraan, mutta myös sellaiset tiedot, joiden avulla henkilö voidaan tunnistaa välillisesti tai epäsuorasti.
- Älä käsittele henkilötietoja, ellei sinulla ole henkilötietolain mukaista käsittelyperustetta
- Jos henkilötietojen käsittely on tarpeellista, pyydä tutkittavilta suostumus
- Suunnittele tietojen käsittelyn linkaari etukäteen ja kuvaa se rekisteriselosteeseen
- Huolehdi tietosuojasta ja tietoturvasta koko käsittelyn ajan
- Koodaa aineisto mahdollisimman varhain esim. peitenimillä (pseudonymisointi)
- Tutkimuksen päättyessä poista aineistosta tunnistetiedot peruuttamattomasti (anonymisointi)
- Tuhoa aineisto tai tallenna anonymisoitu aineisto pitkäaikaissäilytykseen
- Varmista, että myös tulokset ja julkaisut on anonymisoitu!

Lisätietoa: [Henkilötietolaki \(523/1999\)](#)
[Tietoarkiston aineistohallinnan käsikirja](#)

6. Tarvitseeko eettisen ennakoarvioinnin tai tutkimuslupia?

Opinnäytetyön suunnitelmassa opiskelijan ja ohjaajan tulee pohtia työn eettisyyttä ja sitä, tarvitaanko eettistä ennakoarviointia ja/tai tutkimuslupia.

Jos opinnäyte suunnitellaan toteutettavaksi tavalla, joka kuuluu eettisen ennakoarvioinnin piiriin tai siihen tarvitaan tutkimuslupia, opiskelija hakee ennakoarviointia eettiseltä toimikunnalta ja/tai tutkimuslupia yhdessä ohjaajansa kanssa.

Lisätietoa ihmisiin kohdistuvassa tutkimuksessa tarvittavista luvista ja lausunnoista on myös liitteen 2 kaaviossa

Lääketieteellinen tutkimus

Kun tutkimuksessa puututaan ihmisen koskemattomuuteen ja tarkoituksena on lisätä tietoa terveydestä, sairauksien syistä, oireista, diagnostiikasta, hoidosta, ehkäisystä tai tautien olemuksesta yleensä mukaan lukien ihmiseen koskemattomuuteen puuttuva hoito- ja terveystieteellinen tutkimus, liikuntatieteellinen tutkimus ja ravitsemustieteellinen tutkimus, tutkimus kuuluu lääketieteellistä tutkimusta koskevan lain piiriin. Tällöin tutkimukselle on haettava eettinen ennakoarviointi sairaanhoitopiiriin eettiseltä toimikunnalta.

Lisätietoa: [Laki lääketieteellisestä tutkimuksesta](#)

Lääketieteellisen tutkimuslain mukainen alueellinen eettinen toimikunta

Ihmistieteellinen tutkimus

Tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK) on antanut ohjeistuksen ihmistieteellisen (humanistisen, yhteiskuntatieteellisen ja käyttäytymistieteellisen) tutkimuksen eettisistä periaatteista, joiden noudattamiseen ammattikorkeakoulut ovat sitoutuneet.

Ihmistieteellisen tutkimuksen eettiset periaatteet ovat:

- tutkittavan itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen
- vahingoittamisen välttäminen ja
- yksityisyys ja tietosuoja

Ihmistieteisiin luettavan tutkimuksen eettisen ennakoarvioinnin tekee tutkimuksesta vastaavan tutkijan toimipaikan eettinen toimikunta. Arvioinnissa punnitaan mm. tutkittavalle tutkimukseen osallistumisesta mahdollisesti koituvia haittoja ja vahinkoja suhteessa tutkimuksella tavoitettavaan tietoarvoon.

Lisätietoa: [Eettinen ennakoarviointi ihmistieteissä](#)

Oman ammattikorkeakoulun tutkimusetiikan tukihenkilö

Oman ammattikorkeakoulun ihmistieteiden eettinen toimikunta

Tutkimuslupa

Jos tutkimuksen kohteena on organisaatio, organisaation toiminta tai sen edustajat (esim. henkilökunta tai opiskelijat), hyvän tutkimustavan mukaista on pyytää organisaatiolta tutkimuslupa. Lupakäytännöt ja luvan myöntämisen edellytykset vaihtelevat organisaatioittain, ja tarvittavista luvista on hyvä sopia viimeistään opinnäytetyösopimusta tehdessä. Vaikka kohdeorganisaatio myöntää tutkimusluvan, niin osallistumisesta haastatteluun tai kyselyyn kukin tutkittava päättää ja antaa suostumuksensa henkilökohtaisesti.

7. Ovatko sopimukset kunnossa?

Ammattikorkeakoulussa tehtävät opinnäytetyöt ovat pääosin työelämälähtöisiä tutkimus- tai kehittämishankkeita, ja aito yhteistyö työelämän kanssa on keskeistä läpi koko opinnäytetyöprosessin. Ennen opinnäytetyön aloittamista tehdään yhteistyösopimus toimeksiantaja - ammattikorkeakoulu - opiskelija, missä sovitaan keskeisistä opinnäytetyöhön liittyvistä pelisäännöistä kuten:

- aiheesta ja aikataulusta
- ohjauksesta
- kustannuksista ja niiden korvaamisesta
- tausta-aineistosta ja sen käyttöoikeuksista
- tulosaineistosta ja sen omistus- ja käyttöoikeuksista (ml. mahdolliset korvaukset ja keksintöpalkkiot)
- salassapidettävästä ja muusta luottamuksellisesta aineistosta vs. opinnäytetyön julkisuus
- vastuusta ja vastuunrajoituksista

Lisätietoa: Liitteessä 1 oleva esimerkki opinnäytetyösopimuksesta

8. Opinnäytetyön tulokset ja julkaisut

Opiskelija laatii opinnäytetyöstä ammattikorkeakoulunsa opinnäytetyöohjeen mukaisen *teoksen, jonka tekijänoikeudet kuuluvat opiskelijalle*. Yhteistyötahon käyttöoikeuksista sovitaan yhteistyösopimuksessa. Yhteistyötaho ilmoittaa kuitenkin aina opinnäytetyön tuloksia julkaistessaan, että ne on aikaansaatu opinnäytetyöprojektissa mainiten opinnäytetyön laatineen opiskelijan/ opiskelijoiden sekä ohjaajien nimet niin kuin hyvä tapa edellyttää (Tekijänoikeuslain 3§:n 1 momentti).

Varsinaisen opinnäytetyöteoksen lisäksi opinnäytetyöntekijä saattaa tuottaa työssään aineistoja, joita myös koskee tekijänoikeussuoja. Jos aineistot on tuotettu yhdessä esim. ohjaajan, tutkijoiden, työelämän yhteistyötahon tai muiden opiskelijoiden kanssa, niiden käytöstä on pitänyt sopia etukäteen kirjallisesti esim. osana yhteistyösopimusta.

Tekijänoikeuslain mukainen tekijyys liittyy selkeästi tuotettuun tekstiin tai esimerkiksi tutkimuksen osana julkaistuun tietokoneohjelmaan tai kuvioon. Sen sijaan *tieteelliseen tutkimukseen*

ja hyvään tieteelliseen käytäntöön liittyvä tekijyys tai kirjoittajuus on laajempi käsite ja siihen vaikuttaa osallisuus tutkimustyöhön kuten tutkimuksen ideointiin, suunnitteluun tai aineiston analysointiin. Jos opinnäytetyön tuloksia julkaistaan muussa muodossa kuin varsinaisena opinnäytetyönä, sovitaan tekijyydestä tai kirjoittajuudesta esim. noudattaen lääketieteellisten tiedelehtien päätoimittajien ([ICMJE](#)) kirjoittajuuden määrittelyn kriteereitä:

1. merkittävä (engl. substantial) osallistuminen tutkimuksen ideointiin ja suunnitteluun, aineiston keräämiseen tai aineiston analysoimiseen ja tulkintaan
2. artikkelin luonnosteleminen tai sen kriittinen tarkistaminen siten, että on merkittävästi vaikuttanut sen sisältöön
3. lopullisen julkaistavan version hyväksyminen
4. vastuun ottaminen työn jokaisesta vaiheesta varmistaen, että hyvää tieteellistä käytäntöä on noudatettu työn kaikissa vaiheissa.

Kyseisen ICMJE:n suosituksen mukaan kaikilla niillä henkilöillä, jotka täyttävät kriteeristön kohdan yksi, pitää olla halutessaan mahdollisuus kirjoittajuuteen. Esimerkiksi tilanteessa, jossa opiskelija on jo valmistunut ja hänen opinnäytetyönsä pohjalta kirjoitetaan artikkeli, valmistuneelta on tiedusteltava halukkuutta osallistua artikkelin kirjoittamiseen.

Opinnäytetyöhön mahdollisesti sisältyvistä *teollisoikeuksista*, niiden luovutuksista, käyttöoikeuksista ja mahdollisista korvauksista sovitaan yhteistyösopimuksessa. Kuitenkin jos opiskelija on osallisena keksintöön, joka patentoidaan, mainitaan opiskelija aina keksijänä.

9. Huolehdiinhan aineistojen pitkäaikaissäilytyksestä ja avaamisesta tai tuhoamisesta?

Tutkimuksellinen opinnäytetyö suunnitellaan ja toteutetaan ja siitä raportoidaan sekä siinä syntyneet tietoaineistot tallennetaan tai tuhoetaan tieteelliselle tiedolle asetettujen vaatimusten edellyttämällä tavalla.

Noudata ammattikorkeakoulusi voimassa olevia tietoturva- ja tietosuojaohjeita, aineistonhallintaohjeita sekä kutakin palvelua koskevia käyttösääntöjä.

Lisätietoa: Liitteessä 3 oleva opinnäytetyön aineistonhallintasuunnitelma

10. Muistanhan ilmoittaa sidonnaisuuksista?

Yksi hyvän tieteellisen käytännön keskeisiä lähtökohtia on, että rahoituslähteet ja tutkimuksen suorittamisen kannalta merkitykselliset muut sidonnaisuudet ilmoitetaan asianosaisille ja tutkimukseen osallistuville ja raportoidaan tutkimuksen tuloksia julkaistaessa.

11. Enhän lainaa luvatta?

Hyvä tieteellinen käytäntö edellyttää perustietoja tieteellisestä kirjoittamisesta ja viittauskäytännöistä.

Plagioinnilla eli luvattomalla lainaamisella tarkoitetaan toisen henkilön tuotannon vilpillistä käyttöä ilman alkuperäisen lähteen asianmukaista kertomista. Plagiointi on tekijänoikeuslaissa kielletty. Plagiointi on yleisin tutkimusvilppi, ja sen ehkäisemiseksi ja tunnistamiseksi myös opinnot tarkistetaan plagiaatintunnistusjärjestelmässä ennen niiden hyväksymistä. Mikäli opinnot näytetyöhön saattaa sisältyä plagiointia, ohjaajan velvollisuus on ilmoittaa asiasta ammattikorkeakoulun rehtorille. Hän päättää, onko asiassa syytä käynnistää HTK-prosessin mukainen esiselvitys.

Hyvässä tieteellisessä käytännössä on varsinaisen plagioinnin lisäksi määritelty myös laajempi käsite, eli anastaminen, mikä tarkoittaa toisen henkilön tutkimustuloksen, -idean, -suunnitelman, -havaintojen tai -aineiston oikeudetonta esittämistä tai käyttämistä omilla nimillä.

Mikäli opinnot näytetyöprosessissa herää epäily anastamisesta, opiskelijan tai ohjaajan tulee ilmoittaa asiasta ammattikorkeakoulun rehtorille. Hän päättää, onko asiassa syytä käynnistää HTK-prosessin mukainen esiselvitys.

Tiedeyhteisön itsesääntelyyn kuuluvassa HTK-loukkausepäilyjen tutkinnassa ei selvitetä rikosoikeudellisia, tekijänoikeudellisia tai muita oikeudellisia kysymyksiä, joita voi myös liittyä väitettyyn loukkaukseen ja jotka käsitellään tuomioistuimessa.

12. Opinnäytetyö on julkinen asiakirja

Ammattikorkeakoulussa laadittu ja tutkintotodistuksen saamiseen johtava opinnäytetyö on julkisuuslain nojalla viranomaisen asiakirja, joka on julkinen, ellei muutoin ole erikseen säädetty (*Suomen perustuslaki 12.2 §; julkisuuslaki 1 §*).

Ammattikorkeakoulut noudattavat opetus- ja kulttuuriministeriön ohjetta, jonka mukaan opinnot näytteisiin ei sisällytetä salassa pidettävää aineistoa, ja opinnot näytteet ovat julkisia heti hyväksymisen jälkeen (*Opetusministeriön kirje ammattikorkeakouluille 28.1.2004, Dnro 3/500/2004*)

Ensisijaisesti opiskelija tallentaa työnsä kaikille avoimeen Theseus-julkaisuarkistoon, tai vaihtoehtoisesti opiskelija toimittaa painetun version työstään ammattikorkeakoulun kirjastoon ja kirjasto luetteloi sen kokoelmiinsa.

Opiskelija huolehtii siitä, että arvioitavaan ja julkaistavaan opinnäytetyöhön ei sisällytetä lain mukaan salassapidettäviä tietoja, kuten henkilötietoja, tai yhteistyösopimuksessa määritettyjä liike- ja ammattisalaisuuksia.

Ohjaavat opettajat ovat velvollisia pitämään luottamuksellisina ja salassa kaikki lain mukaan salassapidettävät tiedot sekä yhteistyötahon liike- ja ammattisalaisuudet (*julkisuuslaki 24 §*).

Opiskelijan opinnäytetyön esitys opinnäytetyöseminaarissa tai vastaavassa opinnäytetyön esitystilaisuudessa on aina julkinen. Ohjaava opettaja, yhteistyötaho ja opiskelija määrittävät yhdessä esityksen sisällön siten, että esitys ei loukkaa henkilötietojen suojaa tai yhteistyösopimuksen salassapitoehtoja.

Lisätietoa: [Julkisuuslaki \(621/1999\)](#)

13. Ongelmia..?

Opinnäytetyön tekeminen on ensi sijaisesti opiskelijan oppimisprosessi, ja sen tulee edistää opiskelijan asiantuntijuutta, ammatillista kehittymistä ja työelämätaitoja. Opinnäytetyöprosessissa keskeinen toimija on opiskelija. Ohjaaja toimii tukijana, kannustajana ja laadunvarmistajana.

Ohjaukseen liittyvien ongelmien käsittelyyn osallistuu opiskelijan ja ohjaajan lisäksi joku muu taho, esim. koulutuksesta vastaava hallintohenkilö.

HTK-loukkausepäily

Mikäli opinnäytetyöhön liittyy hyvän tieteellisen käytännön loukkausepäily, opiskelijan tai ohjaajan tulee ilmoittaa asiasta ammattikorkeakoulun rehtorille. Hän päättää, onko asiassa syytä käynnistää HTK-prosessin mukainen esiselvitys.

Ammattikorkeakoulujen alempien tutkintojen HTK-loukkausepäilyt käsitellään ammattikorkeakoulun omassa prosessissa. Ammattikorkeakoulujen ylempien tutkintojen opinnäytteisiin liittyvät HTK-loukkausepäilyt tutkitaan ammattikorkeakoulun omassa prosessissa, jos opinnäytetyötä ei ole vielä hyväksytty. Jos YAMK-opinnäytetyö on jo hyväksytty tai HTK-loukkausepäilyt niin vaatii, tutkitaan loukkausepäily HTK-ohjeen mukaisessa HTK-prosessissa.

Tiedeyhteisön itsesääntelyyn kuuluvassa HTK-loukkausepäilyjen tutkinnassa ei selvitetä rikosoikeudellisia, tekijänoikeudellisia, henkilötietojen suojaan liittyviä tai muita oikeudellisia kysymyksiä, joita voi myös liittyä epäiltyyn loukkaukseen ja jotka käsitellään tuomioistuimissa.

LIITTEET

1. Esimerkki opinnäytetyötä koskevasta yhteistyösopimuksesta opiskelija - ammattikorkeakoulu - yhteistyökumppani
2. Kaavio ihmisiin kohdistuvassa tutkimuksessa tarvittavista luvista ja lausunnoista
3. Esimerkki opinnäytetyön aineistonhallinta-ohjeesta

